

309919

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 7.

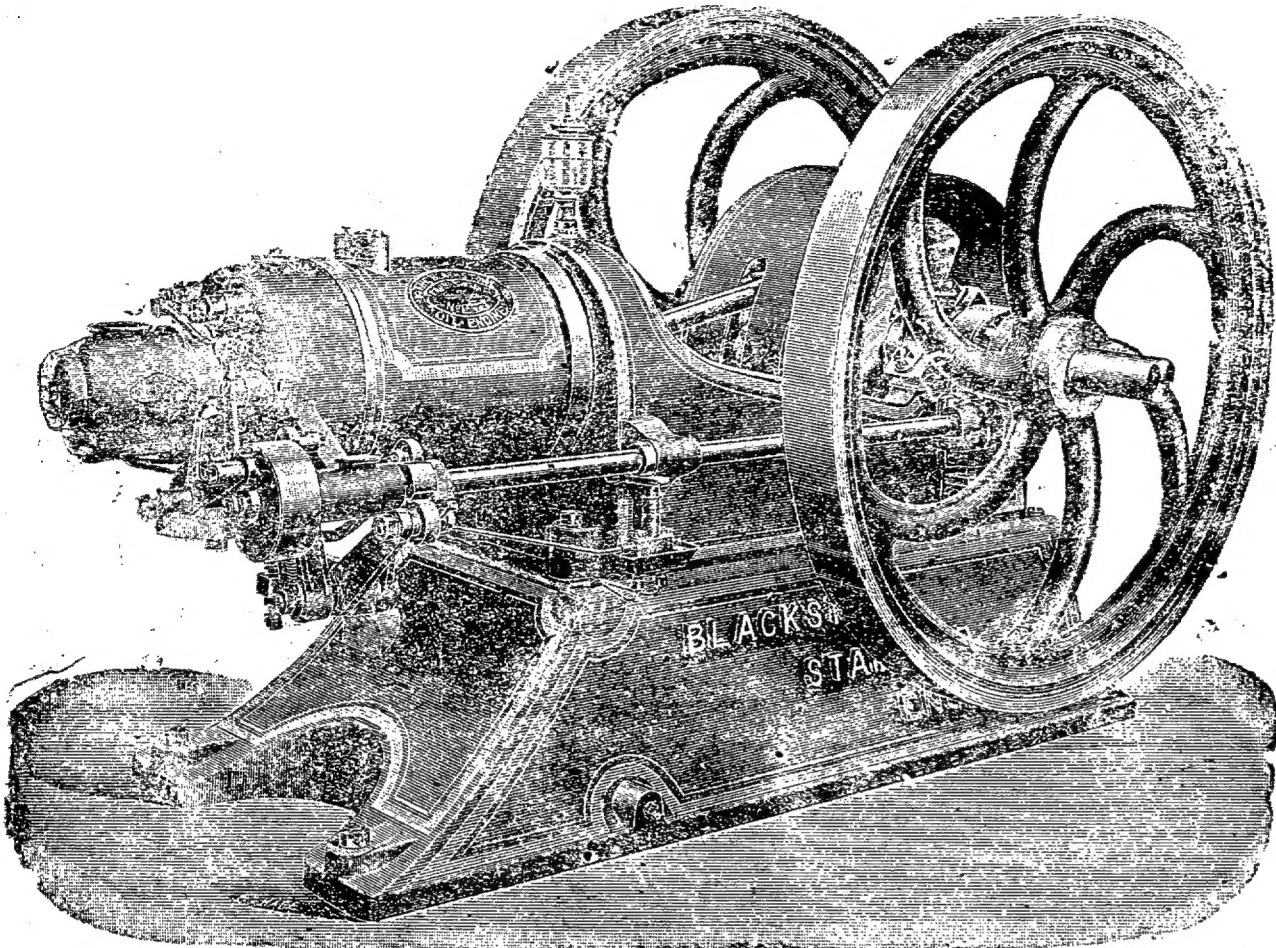
జనవరి నెల 1920 వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల 19 తేది గురువారము

No. 117.

సంపుటము. 2

రాష్ట్రపతి మంత్రి వర్గ నిజ శ్రావణ మూల శుద్ధి పంచమి 3.

సంచిక 1002

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిమైననొప్పులను కూడ ఈ అమృతాంజనమును వాడి సంత మొత్తమున యునుగును.

మొదల 0-10-0 అణాలు

బ్లాకు స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కొత్తవాయిలు, క్రూడు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నునయోగించి వనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాకు స్టోను ఇంజనులు వనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి తృప్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

సోలు ఏజెంట్లు:

మార్షలు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

1806

ఇండియా

నెం. 9, పెకంబులైను బీచ్, మద్రాసు.
బొంబాయి, తెలవాడ, లాహోరు, లెంబాపూరు

మోహిని తైలము రు 0-12-
తామర తైలము 0-8-0
వంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,
6, తంజుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

టి. సి. యన్.	710
పరిమళానంద నన్యము.	
నెం దర్శి 1: రూ 0-4-0 ని. పి. చార్జి రూ 0-8-0	
12 దర్శిలకు రూ 2-8-0 " " 0-8-0	
మేలైన మద్రాసు సాదానన్యము.	
నెం 1 కేరళ (24 కు) 0-14-0, ని. పి. ఛార్జి 0-8-0	
నెం 1 కేరళ (120 కు) 2-8-0, ని. పి. ఛార్జి 1-0-0	
టి. సి. వాగ్లింగ్స్ అండు కంపెనీ,	
4 రంగులకోట, పొట్టిపాళెం పోస్టు, మద్రాసు.	

60 పుటల పుస్తకము ఉచితము
అర్హులను కావ్యకళాభివృద్ధికి పోషించునట్లు స్వా
భావికమైన కొన్ని విధముల అనుకరించుటకనే కలు
గుచున్నది. ఈ ఉత్తమ మొదటిపుస్తకము అర్హులందర
మాకు కలగజేసి కీర పొప్పుచును, దృఢాశ్రయము, ఆ
యోగ్యులకు ఉపయోగపడును. ఈ పుస్తకము యివాళుగా
నియమము. పొందుచున్నప్పుడు మేము ధరించి కంటెనరు
కంటే (వాంఛనీయము). (219)
వైద్యశాస్త్ర మనోశాస్త్ర గోవిందజీ,
అలంకారములను, 157, రాజ్య మద్రాసు.

తెలుగుభాషలో గ్రంథదారులు

1. అచలాయతనము. [ప్రసిద్ధి కెక్కినది కాటకము కాంధీకృతి] కల్యాణ చంద్రశేఖరం ని. గ్రంథకర్త. 0-12-0
2. మాతాంతర [కవితా] 0-12-0, 3. ఉత్తర చరిత్రకావ్యము 1-0-0, 4. కృతకమాత్రము 0-4-0, 5. మాధవకర్మ [అప్రరాధల గూర్చిన కథాంశకాటకము] [కళాకథానికకావ్యము] 0-12-0, వేలూరి ప్రచురణాలయము, (Velury Publishing House.)

వివాద. తేలరాని పోస్టు కృష్ణ

అమృతాంజనం యిప్పవారి క్షేపణదాయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము, వంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యవిషయములే గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపిణీ.

ప్రపంచమున నే నేకవర్గ సమతాకించినట్లు, మానవుల
జ్ఞానశ్రేణులకు వికసితమైన నిర్మలజ్ఞేయ మహావికార
మలలో చావ్యమైచిగ నొప్పదకు వారాప్రతికలకును, అ
యాకాలముల నుండు విజ్ఞాన వివేక సంపన్నులకు నట్టియె, బహిరంగ
ద్రవ్యమునట్టియె మహాకవులచే రచితములయి
మహాధర్మములచే మానవకోటి యభివృద్ధికి దోహదమయిన
సారస్వత మహావీర బరగుచుండిన గ్రంథముదాయములను
సంతయు జరపుర సంబంధమున్నది తెలుపదక మానదు.
వారాప్రతిక బానిని కేవలము వార్తల (చరిత్రములు) క్షుణ్ణత
లవినవేయవలె నావ శృణావలెన, వాచిత్యము, నానాట
మనస్సులవలెనట్టి వానివ్యాసమునకు దెట్టి కత్తి యొప్పు
దోచును. గ్రహించిన కొలదిని సభకమున మీటియున్నట్లు
గానొక్క 'అప్రకృతిక' చరిత్రించిన కత్తును నప్పయుగ
దెలిసికొగలడు. ఇంగ్లండు జేతనునందు 1702 సంవత్సరమున
నుండి దైనికపత్రికలు ప్రచురింపబడుచున్నను, వానికి నిజమైన
స్వరూపము, సారస్వరాజిబంధముతో గాని రాతేయ
కవిత్వము వివిధవిషయములం నూర్చి పత్రికలకు
ప్రాయోగ్యుల తోడనే వారాప్రతిక గ్రంథముదాయ
మున తేర్పడగనలే యాని సభిప్రాయము తెల్పియెయ్యె. ఆ
జేతనునందు బహు గ్రంథములు రచించిన ప్రఖ్యాతకవుల
ననేమట తమ జీవితమును చరిత్రగా సంపాదకులుగానో ను
ప్రసిద్ధ విశేషకలుగానో గడపిరి. వారా చరిత్రకలతో సంబంధ
ము గలిగియుండి యెట్టి గ్రంథములు వ్రాసినందున నెట్టి తెలి
పవలెనని సంకేత జనుల మనఃలు? నెస్వి సాక్షింపవచ్చు
వో బాగుగ గ్రహించి బహు గ్రంథకర్తలయి యోధనము
గడియించిన బాన్ గన్, గోల్డ్స్మిత్తు, ఎడిన్, స్టీవ, బార్ని
యెల్లియట్, బర్క్లెన్, మల్లేరండి వారొక్క సాహిత్య
జేతనునందే నాటి మహాధర్మ ఖండమునందు తెలియజ్ఞు
డు. బంగాళా రాష్ట్రమునందు మగ సారస్వత పితావహుడ
నందగు నక్షయ కుమారదత్త యాకవి సారస్వతమును (చరిత్ర
కవియగు నీశ్వర చంద్రుడు ప్రతే సంపాదకును చుండిన పరి
భ్రాతర పత్రికలు నాగునటుల వ్రాయుచు 1845 న సంవత్సర
ప్రాంతమున బడేడ్లకాలము తత్వబోధని పత్రికకు
సంపాదకుడుగా నుండెను. బహుభాష
జేతము ననేక గ్రంథకర్తమునకు రాజేంద్రులారా ప్రతా
గాదు బంసారీభావయందు 'వివిధార్థసంగ్రహ' 'రహస్య
సందర్భ' యను పత్రికలను స్థాపించి క్రిశ్చియిజేసిరి. తిర్పూటి
కల్కత్తాద్యోగమున నుండి, జేతన సభిమానమును వదలక,
జేతను దెల్లను రిచే కొనియాడబడుచున్న ఆనందతుర, కపా
టదేవల, రాజనీంహ, చమీచానురాణి, విమవృత్తి, చంద్ర
శేఖర యొప్పును విశ్రవచన కావ్యముల రచించి శృణావలె
న్నవో ద్వేషభావము గల్గియుండిన వానికి సైర మత్తయ్యక
మైన యభివృద్ధిగల్గించిన బంకించంద్ర ఛపర్లీ యాడు, నేటికే
పృథుసామ్యమైన కత్తికి నడకబడుచు, జనులచే సంతయు,
నాదరింప బడుచున్న 'మంగదర్శన' యనుమానపత్రికను స్థాపిం
చి తానే సంపాదకుడుగా నుండెను. కాశీకనున్న ఘోషకర్తి
వదనన దక్కా 'రాధస' పత్రికకును, నమక స్వతశోద్వేష
మునకు జేతను నొసంగినవారిలో నగ్రగణ్యులవలెను, మహావి
యనియు, దేవగానించిన రవీంద్ర నాథ ఠాకూరు
'భారతి-చాలక-సాధన' పం.గ దర్శన పత్రికలకు
సంపాదకులుగా నున్నాడు. మన ఆంధ్ర జేతనునందు
ను వచనరచనా ప్రసిద్దులగు శతాపి గ్రంథకర్తలయి వర్తమా
నాంధ్ర వివితా పితామహులయి, రజనీమాన గౌరవమును,
విఖ్యాతిని బొందిన వీరేశలింగము పంతులుగారు 'ఓంకాయణి'
పత్రికకు మూలకమై, విజేతవర్షనీ పత్రికాదులకు సంపాద
కులయి యుండిన పంకజి మున మెఱుంగునదిగాదు. ఈ విధ
ముగా, వర్తమానకాలమున తెల్లజేతలయినందును నుకనెట్టి
గానకు గ్రంథకర్త లెల్లరు వారాప్రతికలతోడి సంబంధము
గల్గి నున్నాడు. భావమున, వారాప్రతికలకును విశేష సంబం
ధము గలుగు. చరిత్రమయమున జూచిన నీ సంబంధము బాగు
గ వ్యక్తము జాగమానదు. వివిధజేతముల పూర్వచారిత్రములను
మనమమూర్త్య పూర్వకతాంకములగ బగజేయమొప్పును
నకల జేతముల వర్తమాన చరిత్ర యనందగు వారాప్రతిక
నేలయట్లు గవిరచింపరాదు. ఆమెనాఖండమునాని సంయోగ
తాత్పర్యమునందని పాఠశాలలయందు బాదురు కచ్చుటతోడనే
చూపుండు వారాప్రతికలబాని ముఖ్యవ్యాస మెద్దియో
యొకటి చదివి వినిపింపవలయును. చరిత్రకారుని కి

[illegible]

రిపబ్లికన్లవలెయు, గొన్ని విషయములందుంజే యధికజ్ఞానము
 కల్గినవారివే (ప్రాయవిషయవలెయు వ్యక్తిలయందు వైకల్యము,
 రక్తవలెనాన మను ముఖ్యులనుజునులతోడి భారతీయైతి
 చూపిం య సంభవముగ నుండును. ఇట్టిగోపమును కానరావలెం
 దుంటే. వృత్తికాధిపతులు, వివిధవిషయములందు పరిజ్ఞానము
 గల, పండితులను, సంపాదకవర్గములో చేర్చవలె. ఇక్కార్య
 మను, ఆంధ్రవ్యతిక, చేయ మొదలిడినదని గర్వముతో, ఇప్పు
 సాహసించుచున్నాను. ప్రబుద్ధాంధ్రవ్యతిక, సారస్వతమున
 కెంతవలెను దోడ్పడ గలదో చూడవలసి యున్నది.
 ఇతికాధిపతి పండితుడు. ఆధునికకర్తావ్యాంగ
 చారిత్రమును, బాగుగా అరికించుచున్నాడు. ఆంధ్ర
 సారస్వతమునో వృద్ధిచేయుట ఆంధ్రవ్యతిక, కృష్ణవ్యతిక,
 ప్రబుద్ధాంధ్ర భూమిపాక్షిలో చేకూరుచుచున్న చేమాడునటు
 లెట్లను. సారస్వతము సంభవమున ప్రబోధము గలుగజేసి
 లాభకరి కారతెచ్చు వృత్తికాసాహస్యమున సంస్కృతము
 వివరముగాని నేకమార్గము లేదు. ఈరసాస్యమును గ్రహించి
 ఆధునిక ప్రాసాదాభిమానుల ముఖ్యులచేతవిమర్శనమునకు
 లోనై సారస్వతాభివృద్ధికి బాటుకడ బాటియాభివృద్ధికి
 దోడ్పడుటయే ప్రార్థన.
 చెన్నై. పోతామగడ సరళింహం.

బహిరంగ విలము.

25. వి. "హృదయ"

పీడకుండి తిరిగివచ్చిన చూడములు

(స్వార్స), తేరచాపలు, వనిముట్లు, ఫిట్టింగులు,
 పీకగది సామానులు, లంగరుమోకులు,
 కమ్మిమోకులు, చేత్రాళ్లు, ఎప్పుడును
 పడ స్తంభముగను కట్టు లావుమోకులు,
 బుట్టలు వైకి ఎగతాళముట్లు త్రాడును త్రిప్పేచక్రము
 యొక్క పిట్లు (చించన్), లంగరులు, పంపులు
 మొదలైన సామానులు 1920 సం॥ కము సెప్టెం
 బరునెల 15 వ తేదీనాడు హుద్రాను పోర్టుట్రస్టు
 ఛననము (స్పింగ్ హావన్ కొటాయిలు) వద్ద బహి
 రంగపు ఏలము వేయబడును.

క్యాటలాగునకును, ఇతర అన్ని వివరముల
కును ఈ కింది చిరునామాకు నామవలెను.

విల్సన్ అందుకో.,

లాయిదు వజ్రంట్ట.

తరాలపై నేని 2 పుటాను.

Wilson & Co.,
Lloyd's Agents,
P. O. Box 2, Madras.

మదనకామేశ్వరలేహ్యము

యది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, భాతువుద్ధిని, బలమును, కలిగియుండునా శ్రేష్ఠమయినది. మేనాము, అర్జున్ముఖు, నిక్కాడ, శుక్లవర్ణుడు, అతిమూర్ఖుడు, మొదలగువాటిని చూచించి దుంపి కాంటిని, వీర్యవతులైనవాడు, కామమఖముడు, యాదన శంతోమముడు, సంతానప్రాప్తి కలిగించు శరవ్రసాదము— 2 దబ్బిల చాటను— 20 టు. దబ్బి రు 1-4-0 పి. పి. చార్జి (వశ్యకము).

పి. శి. వ. అండుకంపెని, ఆహార్యేదననూజ్.
(2878) మెజేరి, నల్లూరుబల్లా, (Via) ఒంగోలు.

గడియారముల మరమతులు.

తమకి చెడిపోయిన పాతగడియారములను పారవేసి
కొడు. మేము వాటిని బాగు చేసి మెరుగుపెట్టి కొత్తగడియార
ములగా మార్చగలము. తమ పాతగడియారములలో వొత్తిగా
చెడిపోయిన సామాను అమ్మయెడల వాటిబదులు కొత్తవాటిని
ఉపయోగించి బాగు చేసి దూములు బహుశ రిపేర్చు చేసినవి
ఉండుకాలమున్న రిటైంపుకాలంకిగా కాలముఉచూపునట్లు
వట్టు బేయగలము (కొత్తగడియారములు సమ అమ్ముబడును.

ఎడ్యు కంపెనీ,

గోలకొండ.

తెన్నేటి మల్లువరపులు, బి. ఏ.
(22ఓ5) నలు కిట్టాకొడు,
నెల్లూరుజిల్లా, (మ. త్తుకూరు) గు (వాయనాడు).

ఆంధ్ర దేశము

తెలకు స్తర విచిత్తానిధి

2వ ఆంధ్రము

500-0-0

శేఖర కాగేర్లరావు

15-0-0

ఆంధ్రపత్రిక

1920-వ సం ఆగష్టునెల 19-వ తేది

గురువారము.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

గ. వేంకటపతిరాజుగారి

తీర్మాన మామోదించబడుట

(100)

నిన్నటిదినము, గ. వేంకటపతి రాజుగారు ముద్రాను శాసన నిర్మాణసభలో, ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. నూతన ప్రతిష్ఠాపనను నెలకొల్పినపుడుగాని, ప్రభుత్వశాఖలను కార్యాలయములను ఏర్పరచునపుడుగాని, కరిమితిని నిర్ణయించునపుడుగాని, చెన్నరాజధానిలోని ఆంధ్రమండలముల నన్నిటిని ప్రత్యేక భాగముగ దొరతనమువారు భావించవలయు ననియు, పార్లమెంటు సభవారు సమ్మతించిన పిమ్మట, ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు తోడ్పడుట కీ కర్తవ్య నవలంబించవలయు ననియు, ఈ తీర్మానము ప్రతిపాదించుచున్నది. ఈ తీర్మానము సుసమయమునందు ప్రవేశ పెట్టబడినటుల మే మిదివరకు దెలిపి యుంటిమి. గా. వేంకటపతి రాజుగారు నడివి నటుల, ఆంధ్రులెల్లరు రాష్ట్రనిర్మాణమును గాఢముగ వాంఛించుచున్నారు. దేశములోని మిగిలిన భాషాప్రజలెల్లరును భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభాగము సంగీకరించుచున్నారు. దేశనాయకులీ సూత్రము. నామోదించుచున్నారు. చేయవలసినన్ని తమిళులు ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమున కభ్యంతరము జూపెదరను సందియ మిదివరకు ప్రజలియించెడిది. ఆ సందియము, తిరునల్వేలి మహాసభ తీర్మానముతో తొలగిపోయినది. ఇందుకు దోడుగ గా. బి. వి. నిరసింహయ్యగారు రాజగారి తీర్మానము నామోదించుచు, ఆంధ్రరాష్ట్ర సమస్య వివాదరంగమును దాటవనియు, సమస్య కరిష్కార మయినటులనే ఎంచవచ్చుననియు, స్పష్టపరచిరి. గా. రా. బ. సుబ్బారావుగారు, ముద్రానురాష్ట్రము చాల విస్తారమయి యున్నదనియు, దానిని చిన్ని భాగములుగ విభజింపవచ్చుననియు, నడిచిరి. తమిళులు, కన్నడులును, ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణవశ్యకత సంగీకరించుచు మాటలాడియుండ, రాష్ట్రనిర్మాణమున కభ్యంతర మేమి యుండును?

ప్రభుత్వమువారి వత్తున గా. గ్రహముగారు రాజగారి తీర్మానము నామోదించిరి. రెండుకోట్ల ఆంధ్రుల పక్షమున గా. వేంకటపతి రాజుగారు, ప్రభుత్వమువారికి తమ కృతజ్ఞతను సూచించిరి. నూతనసంస్కరణము లమలులోనికి వచ్చిన పిమ్మట ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణము త్వరలో సాధ్యము గాగలదు. ఈ లోపుగనే, ఆంధ్రరాష్ట్రమును కరిపాలనావ్యవహారములలో నొక ప్రత్యేక భాగముగ దొరతనమువారు గమనించి, తదనుగుణముగ ప్రతిష్ఠాపనలను, కార్యాలయములను, నెలకొల్పి పరిమితిని నిర్ణయించెదరు. ఇకముందు

నుండియు, మామూలు పను లన్నిటికిని, ఆంధ్ర రాష్ట్రము ప్రత్యేకముగ నున్నటులనే ఎంచవచ్చును. ఆంధ్రరాష్ట్రపు సరిహద్దు లెవ్వయో, ప్రధాన కట్టణ మెవ్వయో ప్రజల లిక నిర్ధారణ జేయక తప్పదు. అందుకు సంబంధించిన చర్చ జరుగుట ఆవశ్యకము. సాధ్య మగునంతవరకు, ఆంధ్రులెల్లరు సాకర్యమును గమనించి స్వార్థచింతను విడిచి, ఈ విషయమును చర్చించుట ముఖ్యపనము. మరియొక సంగతి నాంధ్రులు జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలయును. ఆంధ్రరాష్ట్రము త్వరలో లభించు నని మురియుటలో ఆంధ్రులు సంతృప్తిపడెడి లాభము లేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రమును మనము దేనికి కోరుచుంటి మని, ఆంధ్రులు ఆత్మపరీక్ష గావించుకొనవలయును. ఆంధ్రుల ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును స్థిరపరచుట కాంధ్రరాష్ట్రమును కోరుచుంటిమి. దేశ భాషలలో విద్యను వ్యాపింపజేయుట కాంధ్రరాష్ట్రమును కోరుచుంటిమి. దేశభాషలలో పరిపాలనము జరుగుట కాంధ్రరాష్ట్రము గోరుచుంటిమి. దేశ మంతయు భాషాప్రయుక్తముగ విభజనమగుట కాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమును గోరుచుంటిమి. జాతీయవ్యవహారము సుక్రతస్థిత మగుట కాంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమును కోరుచుంటిమి.

ఆంధ్రుల కెక్కు డుద్యోగములు దొరకు నను నాకతో ఆంధ్రరాష్ట్రమును కోరుట లేదు. ఇతర జాతుల నక్కడినుండి వెడలగొట్టుట కాంధ్ర రాష్ట్రమును కోరుట లేదు. జాతీయభావము నడగ ద్రొక్కుట కాంధ్రరాష్ట్రమును కోరుట లేదు. ఆంధ్రుల సర్వరాధి వృద్ధికిని, దేశ భావ్యభివృద్ధికిని అయ్యది సాధనభూతమగు నను నూహతో ఆంధ్రరాష్ట్రమును మనము కోరుచుంటిమి. ఈ కారణముచే ఆంధ్రుల యభిప్రసిద్ధి దేశమునకు లాభకరముగ నుండునే గాని, ప్రతికూలముగ నుండజాలదు. ఆంధ్రోద్యమాశయము లెంతవరకు కార్యరూపము దాల్చెనో గనుగొనవలయును. మాతృభాషలో విద్య గలపుటకు తగిన ప్రయత్నము లింకను జరుగుట లేదు. ప్రజలకు పీలున్న చోటులలో నైపున, మాతృభాష నుపయోగించుటకు పూరిక గలుగలేదు. స్థానికసంఘములలోను, ఉత్తరప్రత్యుత్తరములందును, సంభాషణలయందును, ఉపన్యాసవేదికలయందును, మాతృభాషను భారాళముగ నుపయోగించుటకు విద్యార్థికులింకను వెనుదీయుచున్నారు. ఆంధ్రుల ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును స్థాపించుటకు, ఆంధ్రభాషను, కల్పమును, కళలను, వాఙ్మయమును మొదలగువానిని పోషించుట ముఖ్యపశ్యకము. ఇట్టి పనులు శ్రద్ధగ జరుగుట లేదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రమును ప్రభుత్వమువారు స్థాపించులోపల, ఆంధ్రులు స్వప్రయత్నముల మూలమున ఉద్యమాశయముల నన్నిటిని సఫలపరచుటకు యత్నింపవలయును. అటుల గాక పరిపాలనా విభాగముగ మాత్రమే, ఆంధ్ర రాష్ట్రముండి ఆంధ్రోద్యమాశయములు సఫలము గాంచని యెడల, బీహారురాష్ట్రమువలెనే ఆంధ్రరాష్ట్రమును విభాగములకే వడియుండును. ఆంధ్రుల కిందుమూలమున కొన్ని యుద్యోగము లధికముగ లభింపవచ్చును గాని, ఆంధ్రత్వ సిద్ధిమాత్రము ప్రాప్తించదు.

ఆంధ్రులు తమకుమాత్రమురాష్ట్రమును సంపాదించుటతో సంతృప్తిపడెడి లాభములేదు. దేశమంతయు భాషాప్రయుక్తముగ విభజింపబడువరకును, తదేకీకతో కృషి, సలపు నుండవలయును. భాషాప్రయుక్త విభజనము దేశభివృద్ధి కర్తవ్యపనము.

ఇది కేవలము స్థానికసమస్య గా దనుట తలెము. కాంగ్రెసు నాయకులు, స్వరాజ్యవిధానమునందే దీని నొక ముఖ్యాంశముగ యందుగ చేర్చియుండవలసినది. వారి కంతటి దూరదృష్టి లేకపోయెను. కాని, తిలకు, గాంధీ, మొదలగు దేశనాయకులు తమ విధానమునందీ యంశమును ప్రధానముగ సంగీకరించిరి. వివిధభాషాప్రజలును రాష్ట్రవిభాగ సమస్య సంగీకరించుచున్నారు. వీరినందరి నేకముఖమునకు దెచ్చిరగాని, ఈమనసమస్య కరిష్కారము గాంచనేరదు. ఇక్కార్యము నాంధ్రులే నిర్వహించవలసి యుండును. కాంగ్రెసు నిబంధనలను విమర్శించుట కేర్పడిన యువసంఘము భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విధానము సంగీకరించుచు రాగల జాతీయ మహాసభయందు భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర ప్రతిపాదనమును జేయవలయునని నిర్ణయించుట యును పరిస్థితుల కనుకూలముగ నున్నది. ఆంధ్ర మహాసభ తన ధర్మమును నిర్వహించుట కిదియే తగిన తరుణము. ప్రస్తుత సమయమున జరిపెడి నిరంతర కృషిపైనే భావ్యభివృద్ధి ఆధారపడి యుండును. ఆంధ్రులు తమ ధర్మమును సంతృప్తి కరముగ నిర్వహించి, స్వలాభమును దేశలాభమును సమకూర్చుట గాక యని కోరెదము.

రాజోపు రాజప్రతినిధి

ఇండియన్ సోషలు రిఫార్మరు వ్రీత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది :

“చెలమున్నప్పుడు ప్రభువు గారికి బదులుగ మాంటాగూగారే రాజప్రతినిధిగ నుండదగినవారని రవీంద్రనాథ టాగూరుగారి వ్రీత్రికావ్రతినిధికి జెప్పినటుల, దెలియుచున్నది. మాంటాగూగారే రాజప్రతినిధిగ పంపబడవలెనని ప్రధానమంత్రి రవీంద్రనాథుగారి వ్రీత్రిక విజ్ఞాపనమును పంపుటకు పాటుపడుచున్నటుల, ఇటీవలి వార్తలు దెలుపుచున్నది. కవిశ్యరుకు తనమార్గమును విడిచిపోవుచున్నటుల ఎంచవచ్చును. ఆతని యుద్దేశము నెరవేరు నని లోచనము. ఈ యాలోచన సరియగునది యని మేము తలంపజాలము. మాంటాగూగారు దేశముకొరకు నిజోత్సాహముతో పాటుపడిరిని మే మంగీకరించెదము గాని, చెలమున్నప్పుడు ప్రభువు గారిపానము నాత నాక్రమింపవలయునను విషయమును అంగీకరింపజాలము. దురభిమానము నెదుర్కొనుట కాలము తన శక్తిని కాలమును వ్యర్థ పరుపవలసి యుండును. ఇది యటులుండ, హిందూ దేశ రాజకీయవాదుల సహాయము నాత నేకగ్రీవముగ బొందజాలదు. అధిక సంఖ్యాకులగు కాంగ్రెసు వత్తుమువారు, సంస్కరణముల సందర్భములలోను, పంజాబువ్యవహారములలోను ఆత నవలంబించిన చర్యల గూర్చి అసంతృప్తి పధికముగ గనబడుచున్నారు. మితవాదులు సయితము, పంజాబు విషయములలో అతని దృక్పథము తాత్కాలికలాభాపేక్షతో గూడుకొని యుండెను గాని, న్యాయ సూత్రము ననుసరించి యుండలేదని అభిప్రాయపడుచున్నారు.”

రవీంద్రనాథుడు తాను మొదలిడిన యుద్దేశమువలన, ఏ వత్తుమువారిని సంతోషపరుప లేకపోయెను. రవీంద్రునివంటి కవిశ్యరుకు పూనుట కీవని తగియుండలేదు. హిందూ దేశ మహాభివృద్ధి వింతుచున్న భేదము, అధికారుల నిరంకుశత్వము, గాంధీమహాత్ముని సంకల్పము మొదలగు విషయముల గూర్చి, రవీంద్రుడు ఆంగ్ల దేశమునకు తేటపరచి, ఆంగ్ల దేశవాదయమును పరితప్తము గావించినచో, దేశమునకు మహాపాపకారము గావించి యుండును.

మదరాసు కార్పొరేషను సభ

శే. జి. పోమవరమునాడు కూడెడి మదరాసు కార్పొరేషను సభయందు కొన్ని ముఖ్య తీర్మానములు ప్రవేశపెట్టబడును. సీ. వే. పోమవరమునాడు రాయ పేట హైకోర్టునందు స్థాపితక, మరియు చోట నలకొల్పమనియ, ఆంగ్ల భాష దెలియని వారికొరకు కార్పొరేషను సభాకార్యక్రమమును దేశభాషలలో ప్రచురింపవలసినదనియ, రా. జి. జి. నారాయణ స్వామి శైలిగాను గోరెదరు. కార్మికుల కరిగితులను విచారించుటకును, వానిని చక్క జరుచుట కై ట్టి చర్యలను వెంటనే దీసికొనవలయునో యోచించుటకును ఒకసంఘము నేర్పరువమని, కార్మిక ప్రతినిధి యగు ఖా. గాను ఖా. సాయిబుగాను గోరెదరు. ట్రాంప్ పోకర్యములను వృద్ధిజేయవలయు నని, తీర్మానము లనేకములు వంటబడినవి. ముఖ్యముగ స్టేషనులలో ప్రయాణీకులు నిలుచుటకు ట్రాంప్ కంపెనీవారు పెద్దలను నిర్మించవలయు నని, సామి వెంకటాచలం శైలిగాను తీర్మానము కచాదిం చెదరు. ఎక్సారుమొదలు కస్టము హానువరకు రోడ్డుకు మధ్యప్రదేశము నుండి ట్రాము సంఘములను తీసి చివర నుంచవలెననియ, ఇకమాండు పుట్టుబోర్డులు లేని బండ్లను తయారుజేసి, ప్రవేశమునకు చివర అందు రెండు మార్గములను మాత్రముంచవలయుననియ, మద్రాసు క్లబ్బువద్ద ట్రాం లైనుకును క్లబ్బు గోడలకును గల దూరమును విస్తరింపజేయుటకు తగిన స్థలమును సంపాదించవలెననియ, వినుహానురోడ్డు జంక్షనునుండి రాయపేట ఆస్పత్రి వరకును, వై. కా. ఫిల్సురోడ్డు వద్ద నుండి మద్రాసు క్లబ్బువరకును ట్రాం లైనులను ఏర్పరువవలయుననియ, ట్రాం వే లో సీ జను టిక్కెట్ల సీయవలయు ననియ, శే. వ్యాసారావు గారు తీర్మానముల నుకచాదించెదరు. చెన్నపురి నుండి కల్లావరమునకు రై. డవ రైల్వే లైనును ఏర్పరువ వలయునని, రివరెండు లీతుగాను గోరెదరు. ఈ తీర్మానములు కొనసాగునేని, ప్రజలకు విశేష సౌఖ్యము చేకూరగల దనుట నిశ్చయము.

తుర్కీ-సంధి

నేషను వత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది: "సంధివత్రిమ వై సంధిము జేయుట కంగీకరింపక, తురుష్క ప్రభుత్వము రాజీనామా విచ్చేను. తాము సంధిని మార్చు మనియు, క్రతి కూలభాషమును మాననిచో కా. ప్లా. టి. నో. పి. లు నుండి వారిని వెడలగొట్టెద మనియు తుర్కీవారికి మిత్రమండలివారు దెలిపిన సమాచారమున కిది క్రతికార మని తలంపవచ్చును. ఇకమాండు జరుగునదేమి? నామమాత్రావశిష్ట డగు నుల్తాను, సంధివత్రిమ వై సంధిము జేయుటకు ఏ కొద్ది యధికారులనో చేరదీసి మంత్రులగ నియమించుకొనునా? లేక, కా. ప్లా. టి. నో. పి. లు నుండి తరిమి వేయబడుట కంగీకరించునా? ఏది జరిగినను, విశేషభేదము లేదు. తుర్కీ స్వాతంత్ర్యమును, సంధినిబంధనలు అంతరింపజేయుచున్నవి. తురుష్క జాతీయప్రభుత్వముగ మిగులునది, అసటోలియా యందలి ముస్తాఫాకెమెల్ ప్రభుత్వ మొక్కటియే యని చెప్పవచ్చును. బ్రిటిషు నౌకాధిపతి వశము సం దుండెడి కా. ప్లా. టి. నో. పి. లు పట్టణము, సూయజువలె క్రచ్చుముగ బ్రిటిషు స్టేషను క్రింద మారినది. డాడ్లిలన్ జలసంధిని అన్ని జాతుల యువయౌగమున కిచ్చెద మను బూటక మెటు లున్నన, అది మన చేతులలోనే ఉండు నని యూహించవచ్చును. మనకు పిమ్మట, దానిని గ్రీకులు సంపాదించవలె నని కనిపెట్టుకొని యుండురు."

గాంధీమహాత్ముడు విజయవాడకు

౨౩-వ తేది సోమవారము ఉదయమున చేరుదురు.

ఆంధ్రులు వారి సందర్శించి కృతకృత్యులుగా ప్రార్థితులు.

గాంధీమహాత్ముడు: ఆంధ్ర దేశము

గాంధీమహాత్ముడు ఆంధ్రదేశమున విజయవాడకు, ఈ నెల 23 తేది సోమవారము విచ్చేయునని నిశ్చయ మయినది. సేలం ఖలాఫాత్ సభ 21 తేదిన జరుగును. 22 తేదికి గాంధీగారు మదరాసునకు విచ్చేసి, ఆ సాయంత్రాలమే బయలుదేరి విజయవాడకు వెడలెదరు. ఆంధ్రులీ యత్నప్రావళమును విడువక అన్ని భాగములనుండియు విజయవాడకు వెడలి గాంధీ మహాత్ముని సందర్శించి, వారి హితవాక్యముల నాలకించెద రని విశ్వసించెదము. ఆంధ్రప్రముఖులలో ప్రత్యేకముగ పంప్రతించి వారి యభిప్రాయములను కనుగొనవలయునని గాంధీమహాత్ముడు కుమారుల వదుచున్నాడు. గాంధీమహాత్ముని యుద్దేశములు తేట తెల్లమే వానియందు దాపరిక మెద్దియు లేదు. ఆంధ్ర ప్రముఖులు తమయుద్దేశములను వారితో నిష్కపటముగ దెలిపి, భావికర్తవ్యము గూర్చి యోచించుట ధర్మము. ఇదివర కేర్పడిన పర్యటన కార్యక్రమమును సయితము మార్చి, ఆంధ్రులకు దర్శనభాగ్యము నొసగుటకు గాంధీ మహాత్ముడు విజయవా కేటెంచుచున్నాడు. గాంధీ మహాత్ముని ఆంధ్రులు సముచితముగ గౌరవించి, కృతకృత్యులగుదురని భావించెదము.

డయరుసేనానికి విజ్ఞాపనపత్రము

కలకత్తా యందలి యూరపీయను సంఘము వారు, జనరలు డయరుగారికి సమర్పించుట కొకవిజ్ఞాపన పత్రమును తయారుజేసినట్లు, నేటి తంతివార్తలలో గలను. దీనియందు డయరుసేనానియందు విశ్వాసమును కంబాలు తిగుబాటు నడచినందులకు వారియెడల కృతజ్ఞత యు జూపబడినది. డయరుసేనానిని ప్రేరేపించిన భావములే, యూరపీయనులను సామాన్యముగ ప్రేరేపించుచున్నవి. ఈభావము తొలగవలెనవరకు, యూరపీయనులకును భారతీయులకును వరసరసహకారము గుదురనేరదు. గాంధీమహాత్ముని యద్యమును నిరసించువారు, డయరుసేనానికి డయరుజేయబడిన విజ్ఞాపనపత్రపు సందర్భములను పరికింపట భావ్యము.

లోకమాన్య తిలకు.

స్మరణచిహ్న విరాళము.

ఆంధ్రదేశమునందు స్థాపితవశోత్ లోకమాన్య రాజగంగాధర తిలక్ మహారాజ్ గారి స్మరణచిహ్నమునకు 15-0-0 రూపాయలు వాడుక: ముర్తిగా యివ్వబడితిని. ఈ స్మరణచిహ్నమునకు భవమును సంపాదించుటకు నేను పర్యవేక్షణ ప్రయత్నించుచుంటున్నది. సిద్ధముగా వచ్చినను, ఈసంగతిని శ్రీయుత వేదవర్మ రామదాసుకుంతులుగారికి తెలుపగోరుచున్నాను. అని పేరాల వాగ్దేవరావుగారు, పేరాలవండి వ్రాయుచున్నారని తెలుపుటకు మిగులసంతసించుచున్నాను.

రంగున్:- స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ఇండియన్ కంపెనీల చట్టముయొక్క 188 నక్షకు ప్రకారము మిశ్రునీగ్లాసర్లీ గానీ అఫీషియల్ ఎన్వైసిగాను జి. బి. వార్ గానీ చార్టర్డ్ అకౌంటెంటుగాను అల్లర్ చార్జీకర్లు కంపెనీలో ఎగ్రోడు ఐర్లా కంపెనీ సంబంధము గా కొన్ని కృతకారములను విచారించుటకు నియమించిరి.

సార్వభౌమ ప్రకటనము.

సివిల్ అండ్ మిలిటరీ జజ్మెట్:- ద్యూకఫ్ కానాటు గాంధీమహాత్ముడు వాడుక: తెలిసినవాడుకాదు. 70 సంవత్సరములకున్న నెరి దూరప్రయాణ మెప్పికోసందుకు వారెంతయు కుద్యము.

స్టేషనులో:- ద్యూకఫ్ కానాటు గారు విచ్చేయుట యొరయు నమంజము. వచ్చి హిందూకాళివృద్ధి తిలకింతురు గాక.

వయోనిరు:- ఇట్లగునీ మేము మండకలతిమి. రాజధర్మ బంధము నది విచారకము. కారణము బనివార్యములు, రాజధర్మకై హితు లగు క్యూసంభాగ్యులు తప్ప అందరను యువరాజు రాజోత్త నువత్సరము తప్పక రాగోరెదరు. కానాటు ద్యూకుగారికి కన్నకండ స్వాగత మొనగబడును.

ఇంగ్లీషు భాష:- యువరాజునకు బయలు ద్యూకఫ్ కానాటుగారు వచ్చుట ఎంతయు నమంజము.

ఇండియన్ డైలీ న్యూస్:- యువరాజుగారు రాక పోవుటలన జేరిములకు అందు ముఖ్యముగ వర్తక కృషి, కలలు కాకాధంగము కలిగించుచున్నది. ద్యూకఫ్ కానాటు వంటివాడు చెప్పవచ్చుగా కనుకాక వైప్రాము కాగుడవా?

అమృతబాబు వత్రిక:- యువరాజు రాకపోవుట ఆకాధంగము ద్యూకఫ్ కానాటుగా రభసందర్శులు.

బంగాళీ:- యువరాజు రాదనువార్త ఆకాధంగము కలిగించినది. కృష్ణులయ్య ఈ కుర్చుసమయమునకు దక్షిణము చున్న ద్యూకఫ్ కానాటుగారు కుద్యము.

సహాయ నిరాకరణము, విరుద్ధవిస్తరణము.

అంబాలాలోని రైల్వే గర్న మెంటు పీడతను, చాలకాలమునుండి కాంగ్రెసునందు పనిజేయుచున్న వాడును వగు రాయసాహెబు యింగ్లీషరుగారు రాయసాహెబు బిరుదును, సనదును, ఇన్నామును, ప్రెసిడెంటువలకమును కంబాలు ప్రభుత్వ ముఖ్యకార్యదర్శి గారికి తిరిగి ఇచ్చివేయును " వ్యా యము జరిగుజేయించి వేదమున్నందుకు సాంతుకు నడికము, మంత్రోత్తరముయొక్క తీర్పు, ప్రభువుల సభితీర్పు శేరకులను వశలలో నుంచుట భిలాభకు సందర్భమున మంత్రులు వాగ్దానముల నిల్లించుకొన కుండుట జరిగినందుకల్ల బ్రిటిషు వారి వ్యాపయనందు విశ్వాసము తగ్గి ఈ కనకి దిగితిని.

సహాయ నిరాకరణము

హిందూమస్తిక వికరకర్మము

18-వ తేదీని జాంబయ గ్రాంటు రోడ్డులో మాత్రీ ఫక్షరహింగారి యధ్యక్షతన జరిగిన మహమ్మదుల కరలోకుడమ్మ సంధివరకు అంగీకారములు కావని యు బిరుదులు కలవాడు బిరుదుల విస్తరింప గోరవలెననియు, భిలాభకు సందర్భమున తమతోకలకి వుజేయుచున్న హిందువుల మనములు మెత్తకుండుటకై బక్రీయ పండుగలలో గోరక గాదింపదగదని తీర్మానము జేయబడెను.

పినువరు భిలాభకుసంఘము రాజుభాషలు జలాలా బాదునకు జనరల్ సాదుర్ భావవర్ధకు ఇండియన్ మహాబరీ నులను ఆప్తనిష్ఠానుమోనికి రాయ్కుట కనజ్జ కేసుటకై పోయి తిరిగివచ్చుటకు బ్రిటిషు వా డత్తరపు నిచ్చిరి.

రాచీ స్టేషన్ కంపెనీవారి బూక్స్ వామర్ స్టీరురు ఏడెనండి ఉత్పగిని కలకత్తాను వచ్చువాలో నిర్వంతుగా నును. ఇంజను చెడిపోయి మూడువార్లకుండి సాగడ ద్వీప ములో వడియున్నది.

నర్ హార్కుటు బట్టముగా కరీకృతి స్వస్థపడుచున్నది.

తిలక్ నిర్వాణము:- అమృతనర యునికల్ నుంతును వాడు డిల్లూటి కమిషన రగు బర్మనుగారి యధ్యక్షతన జరిగిన సభలో బొమ్మకు గులాంతుల సేతుగారే నుకపాదించబడిన ఈ తీర్మానము అందరితో సంగీకరింపబడెను. తిలక్ గారి జరగను కలకత్తా శీర్క: వృథుంధరించినది.

అందను, అగస్త్య 17:— రే గణనాని విషయమున బ్రహ్మ పట్టినిధానము ననుబించునో తెలుపగలదు కేమిసా పునాదు లాయుడు జార్జి వారి శాశ్వత భువంపీరి. వరాహువారు రేగణనా సేనానికనుకూలముగ నుండనిశ్చయించుటకును అతని సంగతినిగూడ సుంధిమరకులులో నిర్ణయింపవలసియుండు నని యా, అందుకును బ్రహ్మ స్మేహసంబంధములు మరల శారంభ మగునట్టి యేర్పాటుల నొనరించి, స్మేహ మొనగూడుట కెట్టి యాటంకములు కలదండదేయునో లెదో తెలుపవలయు ననియు నత తాము తరములో బ్రాసెను.

జిల్లా ఇన్ స్పెక్టరు విల్సన్ గారి నామో కు పూజితో
కాల్చి చంపిరి. శత్రువు తెంపిణ మూడు వీధులలో పడి నున్న
దేవుడు.

మదరాసు శాసన నిర్మాణభ

ఆంధ్ర రాష్ట్ర శీర్షానము ఆమోదము నొందుట. ప్రభుత్వ సవరణ.

మద్రాసు ఫలపరమైన శిర్షాన శీర్షానముల విచారణ ప్రారంభము గాకముందు మదరాసు విలేజ్ శాసనానికి విలువ ప్రకటించుటకు సర్. పి. రాజగోపాలాచార్యులుగాడు ఉపయోగించి. ఆంధ్రప్రదేశ్ జనరల్ గాడు ఆమోదించి. గౌరవనీయుల చాలమంది ఈ విలువ అంగీకరించి. ఈ విలువ నెలకొల్పి మిటికి ఇంకా చేయబడినది.

శిర్షానములను గురించి పెంపుదల విలువ బాడే వంటివిగాడు ప్రవేశపెట్టి. గౌ. శిర్షానపుగాడు, గౌ. ఆల్బర్ట్ కాసింపాపామెగాడు ఈ విలువ ఆమోదించి మాట్లాడిరి. ఈ విలువ నెలకొల్పి మిటికి ఇంకా చేయబడినది. అంతకు శిర్షానముల చర్చ ప్రారంభమై శిర్షానములు జరిగినవి. అది నిన్ననే ప్రయోజనములయ్యెను.

ద్వితీయదినచర్య

ప్రభుత్వమువారి ఆనుకూలములను ప్రవేశము ద్రవ్యోపకరణములకు ఆనుకూలములను ప్రవేశము లేకుండలేదు. డి. ఓ. రమణమూర్తిగారు గౌ. శిర్షానపుగాడు శిర్షానములను ఉపసాదించిరి.

ప్రభుత్వము వేదవారికి ఉచితముగా భాగ్యవంతులకు కొంత రుసుము కైకొనియు వేదవారికి లిచ్చుచున్నార. ప్రజల వస్తువులనుండి సావనబడిన ఆనుకూలములను వెల్లడికి ప్రవేశముండలేదు. ఆనుకూలములను భాగ్యవంతులకు ప్రవేశము లేనివో ప్రయత్నించుటకు చేయవలసియును. దున్నులకు అది నడిచింది. ఈ శిర్షానములను గౌ. శిర్షానపుగాడు వెల్లడిగాడు బహుమతి. రివ్యూ, దేశీయారాధ్యులు. మద్రాసు రాష్ట్ర ఉస్మాన్ సాహెబు మున్నగువారు ఆనుకూలముగా మాట్లాడిరి.

సర్వ జనరల్ గాడు.

సభ్యుల వేదము ఈ డి. ఓ. లెక్కగా చదివించుండ లేదు. భాగ్యవంతులకు ప్రత్యేకములను గావించుట ఆపు యు చేయవలసి యున్నదిగాని వారికి ప్రవేశముండగూడదని చెప్పబడి యుండలేదు. అకస్మాత్తులను ప్రమాదములలో ఎల్లరి అన్ని ఆనుకూలములను చేయకొన బడుదురు. ఈ డి. ఓ. వైసవర్సరమునకి అమలులోకి వచ్చును. ఈ లోగా వైద్యుల భోద్యులతో సంకల్పించి రూపురయారు చేయబడినాను. ఈ శిర్షానములను బహుమతిగా ప్రవేశ పెట్టబడినది రిలీఫును. ఈ శిర్షానములను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపవలెను.

ప్రత్యేకములను వారిలోను వర్తకములను వారిలోను ఉత్తరప్రభుత్వ ప్రభుత్వములను జరుపుచున్నాను. అట్టియిట్లుండు కలగకుండు లాగుననే నిబంధనలు గావించబడు నని మర యొకవారి సభ్యులను కలిగించుచున్నారని చెప్పిరి.

గౌ. సరసింహ అయ్యంగారు

ప్రత్యేకములనుగా ప్రత్యేక కనుమలిప్పించారు స్వాధీనమునకును అర్హము. అంతేగాని దాక్తురగాకొరకు ఇవ్వను వచ్చినట్లు వెల్లడ ప్రమాదములకు అధికారమున్న దనిగాడు. మెడికల్ విద్యార్థులు ప్రవేశించ గూడదనియును గాడు. సర్వ జనరల్ గాడు ఆనుకూలములను ఆనుకూలముగా నుండులాగుననే నిబంధనలు గావించబడునని చెప్పిరి.

గౌ. శిర్షానపుగాడు జవాబు చెప్పినకర్తాగ్గర్ గార్డులకు సర్పింగు పద్ధతి బరుగుచుండవలెనని గౌరవనీయుల ఆధి ప్రాయము. అందుకు ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము కలిగిరేక ముగానెన్నది. ప్రయత్నము వైద్యమును, ఆనుకూలములందు గాక యితర ప్రత్యేకములందున సర్పింగుపద్ధతిని ప్రోత్సహము చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము చెప్పిరి.

ఈ శిర్షానములను వోలుకు పెట్టబడి మోపుమందిరే అంగీకరింపబడినది.

ప్రతినిధి ద్వారా వోలు నోపంగులు

భావనాద్వర్ కలి మర్కాయర్ గారు. శ్రీవోలుకులకు అందు ముఖ్యముగా మునుపటియు శ్రీలకు మునిపిత్ ఎన్నెల సరయిం దుండు ప్రతినిధి ద్వారా వోలునిచ్చు అవకాశమును కలిగించవలె నను శిర్షానములను ఉపసాదించిరి. పూను పద్ధతిగల కొన్ని కులములవారికిగల ప్రతిబంధములను నివారణ కొరకు మునుపటి చెప్పిరి. పితామహం రాజాగారు శిర్షానములను బలపరచిరి. వోలు

మొదల కలసివారికి అవకాశములను సన్నిధిని గర్హించవలె నని మద్రాసు రాష్ట్రము చెప్పిరి.

గౌ. సరసింహ అయ్యంగారు

అనేకవోలు శ్రీలు వోలుగల ఆఫీసులుగా నుండును. గనుక ప్రతినిధి ద్వారా అనుమతిను శిర్షానములలో తీసివేయ వలెనని కోరిరి. ఈ సవరణను మరళాయర్ గారు ఆమోదించిరి.

సర్. పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు

సవరణలో శిర్షానములను అంగీకరించుటకు తమకర్తవ్యం కరము లే దనిరి.

సవరణలో శిర్షానములను అంగీకరించబడింది.

ఇన్ కంట్రీ అయ్యంగారు

ప్రతినిధి ద్వారా ఆనుకూలములను విధించుటలేవీయూ క్క, పన్ను విధించు ప్రత్యేక ఉద్యోగి వుండవలె నని మద్రాసు రాష్ట్రము శిర్షానములను ఉపసాదించిరి.

శిర్షానపుగాడు ఆమోదించి.

గౌ. లాయర్ గారు

శిర్షానములలోని మూలములను బాగుగానే యన్నది. పన్ను విధించుటకు ప్రత్యేకములను వుండవలెనని కోరిగా నున్నట్లు భావించుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతమున్న కర్ధ తీనే ప్రస్తుతము వసూలు జరుగవలెనని వాఁచుతురు. శిర్షానములను ఉపసాదించు కొనబడినది.

మదరాసు కట్టడాభివృద్ధి

మైలాపూరు తేవాంతుకు, నంగంబాకంబోని భూములు తోటలు, తోపులు, పొలములుగా నున్నవి. వాటిని 1915 సం. లో నున్న ధరలప్రకారం బలపరచుటగానై వా తీసికొని యిండు కట్టకొనుటకు ఏర్పాటు చేసిన యిండ్రుల తీడి తొలగకవలెనని శిర్షానములను చేపదానుగాడు ప్రారంభించిరి. యం. పి. రాజా గారు బలపరచిరి.

ఈ స్థలములను వేదవారికి అందుబాటులో నుండ వని సంబంధములను వెల్లడిగాడు చెప్పిరి.

ఇన్ని భూములు మొత్తముగా తీసికొన వలెననియు లేదనియు ప్రభుత్వమువారు తీసికొన వలెనని చాలాసరియు, ఇన్ని భూములు తీసికొనవలెనని అవసరమును సభ్యులు గల వర్స లేదనియు ఈ శిర్షానములను అంగీకరింప వలెనని సర్. రాజగోపాలాచార్యులుగాడు వడిచిరి.

శిర్షానములను వదలకొన బడినది.

ప్రభుత్వమువారి కుప్పకొన వైద్యులు

వాసిమోడుకు మార్చిన ఈ వైద్యులకు వ్యాపక పాడి, గిండి, వల్లకరం యిత్యాది సాధ్యకరములను ప్రవేశమునకు మార్చవలెనని యం. పి. రాజాగారు శిర్షానములను ఉపసాదించిరి. అది మైసాదం పట్టణము బలపరచిరి. ఈ మార్పు తాత్కాలిక మనియు, ప్రస్తుతము మరళివోలుకు మార్పులు అంతరంగములనుగా మేజర్ జనరల్ గిఫ్తగాడు చెప్పిరి. శిర్షానములను వదలకొనబడినది.

రామనాథపురం జిల్లాముఖ్యకట్టలను

రామనాథపురం రాజాగారి స్థాపనను సరసింహ అయ్యంగారు ఈవిధము శిర్షానములను ఉపయోగించిరి. "ప్రభుత్వమువారి వలన ఆభుత ఉత్తరము గా వింపక మునునే రామనాథజిల్లా ముఖ్యస్థానమును ఏర్పరచు విషయములో ఉద్యోగా నుద్యోగములకు సభ యొకటి కూడుట ఆకర్షకము".

ఈ శిర్షానములను మార్గవరాజాగారు బలపరచిరి. బాడే వంటిరుగాడు ప్రభుత్వములను ఈ శిర్షానములను అంగీకరించిరి.

ప్రదీపానికి విద్యుత్తులు.

ప్రదీపానికి, మూగవారికి, చెవిటివారికి ఉత్తయోగ కరములను వారల కోరికాని రాజధానిలో అనుకూల మును వోలు పొందిన వలెనని శిర్షానపుగాడు శిర్షానములను చెప్పిరి. గౌ. వెంకటేశ్వయ్యగారు బలపరచిరి.

చెవిటివారికి మూగవారికి పాళిశంకోలులో రెండు పాతకాలు అన్నవి ఇంకను మోపుగా స్థాపించిన మోపు ఉత్తయోగ ముందునని చేపదానుగాడు చెప్పిరి.

చెవిటివారిని మూగవారిని కూడా రక్షించుట ప్రభుత్వ మువారికి విధియని మద్రాసు రాష్ట్రము చెప్పిరి.

గౌ. జేబిదేవరాయగారు

తీర్పు తెలిసో. పాతకాలు 10 వేల రూపాయలు గాంటు నిచ్చుచుంటే వీరికిదండులు ఈమధ్యవచ్చు పాతకాలు పాతకాలు బంధు. కలిపియరునంది ఉపాధ్యాయులను లేదు. ఉపాధ్యాయులను కయోరేయో కరగతి స్థాపించ బడినది. మొదటిపాటు వారు ఈపాటుననే ఏపియర్ లోనో మేమెలలోనో పరిక్షకుల పోలెరి. పోలెరె 10 మందిలో 9 మరు పోలెరెయిరి. శిర్షానములను ఓడిపోయినది.

పొలసరం ఇంగ్లీషు పాఠశాల.

పొలసరం ఇంగ్లీషు పాఠశాలను పొన్నక వేయక లేనని కొందా వెంకటేశ్వయ్యగారు శిర్షానములను ఉపసాదించిరి. 28 వేల చదరపు వైశాల్యమునకు చెందిన ఈ పాతకాలు యోచితవలెననియు, ఒక లక్షరూపాయలు ఆదాము ము రాగవలెననియు చెప్పిరి.

సరసింహ రాజాగారు ఈ శిర్షానములను బలపరచిరి. ఈవిషయము యిదివరకే యోచనములగుచున్నదనియు కర్తవ్యమునే ఈపనినిగూర్చి ప్రయత్నములు జరుగు ననియు పాతకాలుగాడు చెప్పిరి.

శిర్షానములను వదలకొనబడినది.

భూములను సంపాదించుట.

మదరాసు ముఖ్యకట్టల భూములను సంపాదించుటకు 80 లక్షల రూపాయలు అప్పు వుచ్చుకొనవలెననియు, 20 సంవత్సరములలో తీర్చివేయవలె ననియు ఒక శిర్షానములను చేపదానుగాడు ప్రారంభించిరి. గౌ. రాజాగారు వీరిని ఆమోదించిరి.

ఈ శిర్షానములను వేన్ ప్లానింగు ఆప్రకారం ఇన్ ఫ్రామెంటు బ్రష్టు నిర్మాణానంతరము యోచించబడు నని సర్ రాజగోపాలాచార్యులుగాడు చెప్పిరి. శిర్షానములను వదలకొనబడినది.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

వరుసగా ఆంధ్రభాషను మాట్లాడు ప్రత్యేకములను అనగా ఆంధ్రప్రదేశ్, పాతకాలు, శివాస్థమెంటులు, ఉద్యోగములు, అధికారవ్యవస్థలు ఏర్పరచునపుడు సాధ్యమై సంతకరకు ప్రత్యేకభాగముగా భావించవలెననియు, పార్లమెంటువారు అంగీకరించువో ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమున కనుమలించు లాగు మోడకలెననియు ఒక శిర్షానములను వెంకటకలిరాజాగారు ఉపసాదించిరి.

వామప్రయోగ రాష్ట్ర నిధిజనాధ్యక్షులకు గూర్చి ముచ్చటించిరి. ఈ విషయములో ఆంధ్రులందరి ఏకీభవము కలిగి యున్నదియు, తీసుకల్పేలో ప్యాసయిన శిర్షానములను బట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ మోడ ఆమోదించుచున్నారనియు, ప్రత్యేక రాష్ట్ర నిర్మాణమునకు ఆంధ్రప్రదేశ్ తీసుకల్పేననియు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆంధ్రులది అటు స్వాధీనమైనదియు, ఈ శిర్షానములను ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమునకు అనుకూల పరిస్థితులను కలిగించునదిగా నున్నదనియు చెప్పిరి.

దీనిని సరసింహ అయ్యంగారు బలపరచిరి.

ఇది శిర్షాన నిషయముగావలెననియు చాలవరకు శిర్షానమైన విషయము యనియు చెప్పిరి.

మదరాసు రాజధాని చాల మోపువ్యాప్తి కలిగి యున్నదనియు, తీర్పు తీర్పు భాగములుగా విభజించ వచ్చు ననియు, అందరి ప్రజలు మోపుకల్పేనామ మోడ పీఠములందు ననియు చెప్పి బలపరచిరి.

ప్రభుత్వము వక్షును గ్రహంగారు శిర్షానములను అంగీకరించిరి.

ఆంధ్రుల వక్షును వెంకటకలిరాజాగారు ప్రభుత్వమువారికి వందలము లప్పించిరి.

కానీసర్వకాళావార్యదర్శి

ప్రాంతాపియర్ వ్యాపిమర్ సర్వమునందీగాని, ప్లీడరు కృత్రికందీగాని ఒకరిని కానీసర్వకాళావార్యదర్శిగా నియమించవలెనని శిర్షానపుగాడు శిర్షానములను ఉపసాదించిరి.

గౌ. గ్రహంగారు

కె. కే. ట్రేడర్ వున్న రాష్ట్రములను గురించి యోచించుచున్నాను. మూససభలందు కే. కే. ట్రేడర్ నియమములను గురించి నిబంధనలు గలవు. కార్యదర్శి విలువల కయోరేయో వచ్చువో లేదో నిర్ధారణ వాలేను. ప్రస్తుతస్థితినిబట్టి ఈకోసమున్న సాధ్యముకాదు శిర్షానములను వదలకొనబడినది.

పొర్రులకు కృత్రికములు

పొర్రులను రాజధానిలోని మూలములను బాగుచేయుటకు గురించి యోచించి రిపోర్టును ఒక కమిటీని ఏర్పరచవలెనని ఒక శిర్షానములను శిర్షానపుగాడు ఉపయోగించిరి. కంబిమర్కయర్ గారు వీరిని బలపరచిరి. వీరిని మూస సభలకు నితియించవలెనని శిర్షానపుగాడు చెప్పిగా రనిరి.

ఈవిషయము ప్రభుత్వమువారు నిద్రపోవులేదనియు, శిర్షానములను యింపనీయరు తమకేంద గలదనియు బ్రంకురోడ్డును జిల్లాబోర్డునుండి ప్రభుత్వమువారు తీసికొనుట ముందుకు పోయి వెనకకు వచ్చినట్లుండుననియు.

కోరికప్రకారం కమిటీ యేర్పరచి లాభము లేదనియు, జే. జే. సర్ గారు జవాబు చెప్పిరి.

శిర్షానములను ఉపసాదించు కొనబడినది.

Royal Visit to India.

General Disappointment Felt.

British Press Comment.

(REUTER'S.)

LONDON, August 18. Commenting in a leading article on the announcement that H. R. H. the Prince of Wales will not be able to come to India, the *Times* says that the decision is bound to cause disappointment to the peoples of India and the Princes and Chiefs. Yet there is no doubt that the decision is entirely wise in view of the heavy strain which has been put upon the Prince. But there could not be better substitute than the Duke of Connaught who has far more intimate knowledge of India than any other member of the House of Windsor. The *Times* adds that the Duke's residence in India was one of the happiest of periods of his life. He conceived there devotion to the country and its peoples which has never since wavered. The Duke has additional advantage of having participated in the civil administration in India, because by virtue of his office he was a member on the Bombay Executive Council. The *Times* does not doubt that, during the forthcoming visit, he will once more be received with that warmth of heart which India never fails to show to those closely associated with the Crown.

(ASSOCIATED PRESS.)

The Indian Press.

ALLAHABAD, August 18. The *Pioneer* writes:—We foreshadowed sometime ago the announcement now made as to the projected visit of H. R. H. the Prince of Wales to India. All loyal people in this country will feel profound regret at the postponement. The reasons for the postponement are, however unanswerable, and everyone outside the disloyal minority, whose tactics have disgusted every decent person in India will look forward to welcoming the Prince a year later. There is no doubt as to the reception which will be accorded to the Duke of Connaught, in India.

C. and M. Gazette.

LAHORE, August 18. Commenting on the Royal Proclamation the *Civil and Military Gazette* says:—No member of the Royal Family, not even His Majesty himself, has wider experience of the dominions of the British Empire than the Duke of Connaught. That at this age of 70 he should take upon himself what must be a very heavy burden, we are convinced, will appeal with much force to the people of India with whom indeed he is well acquainted.

"Statesman".

CALCUTTA, August 19. With reference to the Royal Proclamation the *Statesman* writes:—The decision of H. M. the King Emperor to send as his representative the Duke of Connaught is a thoughtful arrangement and it will be highly appreciated. His Royal Highness will not be slow to remark immense progress which India has achieved in commercial activities in political growth and general well being of the people.

"Englishman".

CALCUTTA, August 19. Commenting on the Royal Proclamation the *Englishman* writes:—In the absence of H. R. H. the Prince of Wales the Duke of Connaught will be the recipient of that outburst of loyalty and affection which is instinctively felt in India for His Majesty the King Emperor and blood royal. The wisdom of His Majesty in sending the Duke is clear, for it will be of great assistance to those who stand for loyalty, law and order and peace.

"Indian Daily News".

The *Indian Daily News* writes:—The postponement of the Prince's Indian tour will be received with great disappointment and the Princes, tradesmen and peasants all will regret it equally.

The paper continues by praising the Duke of Connaught and asks, cannot he be appointed Lord Chelmsford's successor?

The "Amritha Bazaar Patrika".

The *Amritha Bazaar Patrika* writes:—General disappointment will be felt at the postponement of the Princes visit to India. The Duke of Connaught will represent the Royal Family of England and we have no doubt our countrymen will accord him welcome suitable to his rank.

The "Bengalee".

The *Bengalee* says:—The decision will cause profound disappointment to all classes and sections. It speaks well of the Duke's interest in the fortunes of India that though afflicted by the infirmities of age he will undertake the long and tedious journey to celebrate the Red Letter day in the history of our political development.

Simla.

SIMLA, August 19. Newspapers welcome the Royal Proclamation and consider the Duke of Connaught as the best substitute for the Prince of Wales and feel sure that his Royal Highness would be recipient of the outburst of loyalty and affection instinctively felt in India for the King Emperor and the Royal blood.

Cocaine Haul in Bombay.

BOMBAY, August 18. A Japanese sailor named Kusau Thu and a Japanese woman named Miluza Yusain were charged before the Second Presidency Magistrate with being in illicit possession of three and a quarter pounds of cocaine, valued at Rs. 13,000. The excise staff raided the woman's room at Kamalipura and seized the cocaine. On information given by her the sailor was arrested. The sailor accused said that the cocaine belonged to him, and the woman knew nothing about it. The Magistrate acquitted the woman, and sentenced the other accused to one year's rigorous imprisonment. This is one of the biggest cocaine hauls in Bombay in recent years.

Exodus to Afghanistan.

Suffering at the Frontier.

"Manchester Guardian's" Opinion.

(REUTER'S.)

LONDON, August 17. Referring to the exodus of Indian Mohammedans to Afghanistan and the suffering which the stoppage at the frontier involves, the *Manchester Guardian* expresses the opinion that possibly the men who devised this pitiful means of protest did not allow themselves to look beyond the embarrassment which would be caused to the Government of India. The paper says that the best that can be hoped is that the leaders of the non-co-operation movement will now actively ally themselves with the Frontier Province Government in succouring the innocent victims of the crusade.

Lord Sinha.

LONDON, August 17. Lord Sinha will leave England about three weeks hence, and will devote some time to private affairs in Calcutta and elsewhere, prior to taking over the Governorship of Bihar and Orissa in the middle of November.

The "Vindictive" Raised.

LONDON, August 17. OSTEND.—Amidst great enthusiasm from enormous crowds, the raising of the *Vindictive* was successfully accomplished yesterday in the presence of Earl Beatty. It is intended to break up the ship into souvenirs.

The Sikh Representation.

Letter to the "Times".

LONDON, August 17. The Sikh delegation, in course of a letter to the *Times*, repeat their protest against the inadequacy of their representation on the Legislative Assembly. They demand the carrying out of the pledge of equal treatment with Muhammedans. They protest strongly against the principle of *divide et impera*.

Mr. Carlisle.

Debarred from Privileges.

LONDON, August 17. Prior to the adjournment, the House of Lords considered the action of Mr. Carlisle, the Irish Privy Councillor, who interrupted the debate on the second reading of the Restoration of Order in Ireland Bill, Lord Curzon read the correspondence between himself and Mr. Carlisle, indicating that the latter's action was deliberate. The House passed a resolution debaring Mr. Carlisle from the privilege of being admitted to the steps of the Throne.

Un-Employed Ex-Servicemen.

King's Letter to Lord Mayors.

LONDON, August 17. His Majesty has sent a letter to Lord Lieutenants, Lord Mayors and Lord Provosts emphasising that he is anxious that every effort should be made in support of Marshal Haig's appeal on behalf of the unemployed ex-service men and requesting that recipients should co-operate wholeheartedly in order to efface what might be regarded as reflection on the fair name of our nation.

Labour Council of Action.

French Action against British Delegates.

LONDON, August 17. PARIS.—Mr. Glin and Mr. Adamson, delegates from the British Labour Council of Action, on their arrival in France were requested by the authorities to leave the country. In the event of refusal they will be expelled.

Departed for Britain.

LONDON, August 17. PARIS.—Mr. Adamson and Mr. Gosling departed for Britain this evening after a day's sojourn in Paris.

Lord Mayor of Cork.

Deported to England.

LONDON, August 17. The Lord Mayor of Cork has been deported to England by a destroyer. He has been hunger-striking, ever since his arrest.

Templemore Wrecked.

Town Hall Burned Down.

LONDON, August 17. Following the shooting of Inspector Wilson at Templemore, the armed police turned out and practically wrecked the town of Templemore. The Town Hall and a large building in the main street were burned and many business premises wrecked. The rifle fire lasted four hours.

(ASSOCIATED PRESS.)

Non-Co-operation.

Title Returned.

LAHORE, August 18. Rai Sahab Murlidhar, a retired Government pleader and very old Congressman of Ambala has returned the title of Rai Sahab, sanad badge and the Kaiser-i-Hind medal to the Chief Secretary, Punjab Government. In a letter he says:—I waited to see if justice would be done to the wronged and violated humanity but the report of the Hunter Committee, the decision of the Cabinet thereon and the result of the debate in the House of Lords, the retention of the wrong-doers still in the service of the Crown and the nonfulfilment of the promises made by responsible ministers of the Crown giving rise to the Khilafat agitation have shaken my faith in British justice and driven me to take this step.

Marked Polish Success.

New Counter-Offensive.

Enemy Retreating in Panic

(REUTER'S.)

LONDON, August 18. A Polish Communiqué dated August 17th claims a marked new success. All the Bolshevik attacks on Warsaw have been repelled. A New Polish counter-offensive has begun on the line of Demblin (Ivangorod). The Poles are capturing number of towns. The enemy are retreating in panic from Vistula in Orzow section.

Polish Counter Attack.

LONDON, August 17. The Interallied Mission in Posen telegraphed on August 16th that the first Polish line of defence had been restored, and that the Bolsheviks on the south eastern front were retreating rapidly in the face of the Polish counter offensive.

Heavy Fighting in Crimea.

LONDON, August 17. CONSTANTINOPLE.—Heavy fighting is proceeding in the Crimea. The Bolsheviks are receiving reinforcements from the Polish front, and are attacking vigorously, supported by massed aeroplane bombings. General Wrangel is holding his own. General Wrangel's raiders have crossed the Don, and have occupied Konstantinovskaya, cutting the Tsaritsin Ekaterinodar Railway and threatening to isolate the Kuban Cossacks. The French warships in the Black Sea will not improbably lend a hand to General Wrangel.

Barbaric Bolshevik Order.

LONDON, August 17. STOCKHOLM.—The Bolshevik organ *Isvestia* publishes an order of the Soviet authorities at Kieff ordering no forbearance towards the population of Poland. The population of entire districts may be almost entirely annihilated, rich farmers exterminated, and all agricultural produce seized. Anybody found in possession of a single cartridge will be executed.

Britain and Genl. Wrangel.

M. Kameneff's Inquiry.

LONDON, August 17. M. Kameneff has sent a letter to Mr. Lloyd George asking for information as to Britain's attitude towards General Wrangel, declaring that, owing to the decision of the French Government, the question of General Wrangel is now bound up with that of a general peace. M. Kameneff therefore asks, whether Britain, in view of the earlier steps on behalf of General Wrangel, will take new steps to facilitate the resumption of friendly relations and to remove all obstacles in the way of such relations.

Mr. Lloyd George's Reply.

Replying to M. Kameneff's letter in which he stated that Soviet's terms to Poland would not be altered, Mr. Lloyd George states that, after the withdrawal of General Denikin, the Government was only concerned to ensure the security of troops and refugees under General Wrangel and to put them in position to defend themselves in Crimea until guarantee of safety was accorded to them. The Government had no intention of encouraging offensive by General Wrangel and as soon as it heard of such possibility, Britain warned him against it, intimating that it would not have any responsibility with it and would immediately withdraw the British Military Mission. When Gen. Wrangel took the offensive, the Government did this. Mr. Lloyd George further points out that M. Kameneff's account of the British proposal of July 11th is inaccurate. The British Government did not reply to Tschitcherine telegram of June 11th, because active negotiations were then proceeding with M. Krasin. The British suggested that armistice should be signed with General Wrangel conditional upon General Wrangel's forces retiring to Crimea and that General Wrangel should be invited to London to discuss the future of his troops and of refugees he was defending, but not as a member of the Conference.

In course of his reply to M. Kameneff's letter, Mr. Lloyd George said that the object of the proposal that armistice should be signed with General Wrangel and that he should be invited to London for discussion was to end hostilities in Eastern Europe and to emphasise that British anxiety was as part of its general proposal for the peace conference, to secure the personal safety of troops and refugees in Crimea, but it was not intended to detach Crimea from Russia or to secure its possession for General Wrangel. The Government entirely adhered to this attitude. It had no intention of recognising General Wrangel or assisting him, and it was only in the event of the Soviet proposing terms to Poland infringing the independence of Poland that Britain would feel to reconsider this attitude.

The Minsk Conference.

LONDON, August 18. The Minsk Conference opened yesterday and was adjourned until to-day.

Italian Port Workers.

Strike Settled

LONDON, August 11. ROME.—The strike of the Italian port workers, due to disputes between the Co-operative Societies and the men, has now been settled.

(ASSOCIATED PRESS.)

Mahomedan Meeting.

Important Resolutions.

BOMBAY, August 18. At a meeting of Mahomedans held at Grant Road to-day Hakim Moulvi Fazle Rahim presiding, a resolution was passed expressing opinion that the peace terms signed by Turkey were unacceptable and resolving that a deputation be sent round to the Mahomedan title holders asking them to renounce titles. It was further resolved not to sacrifice cows on the Bakri-Id-Day in deference to the religious feelings of Hindus who had co-operated on the Khilafat question.

Indian Auxiliary Force.

Government Communique.

Rules For Enrolment.

(ASSOCIATED PRESS.)

SIMLA, August 18.

In view of the introduction of the Auxiliary Force Bill in the ensuing session of the Legislative Council the following Communique has been issued:—It has been decided that until the numbers obtainable on the system of voluntary enrolment has been ascertained the existing Units of the Indian Defence Force will be constituted as the provision states, of the proposed auxiliary force and that any reorganisation that may prove necessary will be effected on the basis of the numbers actually enrolled. The persons desirous of enrolment in the Auxiliary Force should inform the Officer Commanding the Units of the Indian Defence Force to which they belong of their intentions to enrol at the earliest possible date before 1st October 1920 and such persons will be formally enrolled in the Auxiliary Force as soon as the force becomes duly constituted by law. Persons who are not members of the Indian Defence Force should apply for enrolment in local Unit to which they desire to belong. Ex-officers and officers of the Indian Army Reserve of Officers who have been released from the army service can apply for enrolment either in the local Unit or in the Auxiliary Officers Corps submitting their applications in the latter case to the General Officer Commanding the Brigade with the area of which they are ordinarily resident. It is further notified that subject to the approval of the Secretary of State pay and allowances on definite scale will be admissible to persons enrolled in the Auxiliary Force who undergo special specified periodical training. The pay will be allowed at the rate of Rs. 2 per diem in the case of privates Rs. 3 for Corporals and Rs. 4 for Sergeants. A day consists of four hours of actual drill and instruction and may be made up of fractions of day not exceeding four in number. Any person in whatever class he may be placed on account of age or otherwise can earn pay up to the maximum number of days specified for active class viz. 16 days in the case of infantry and 20 days in the case of other branches. Persons completing the full number of days and required musketry course will in addition receive bonus equivalent to pay thus earned. Reservist of either class who completes the training specified for the first or a class of reserve and the required musketry course will receive bonus equivalent to 50 per cent of the pay that can be earned by undergoing training laid down for that class viz. 6 days in the case of Infantry and 10 days in the case of other branches. Thus a Sergeant in an Artillery Unit, whatever his age, can earn by completing the drills required of active class and annual gun course Rs. 80 in pay and Rs. 80 as bonus, making a total of Rs. 160. Similarly a private of Infantry aged 43 can by completing 24 hours drill and musketry course earn Rs. 32 in pay and Rs. 6 as bonus. But if he completes 64 hours drill and musketry course he will earn Rs. 32 as pay and Rs. 32 as bonus a total of Rs. 64. For recruits who have to undergo specified preliminary training the maximum pay and bonus admissible will be that laid down for active class. The pay and bonus thus earned will be additional to the travelling allowance for which provision will be made on scales to be fixed locally. Officers holding commissions in the Auxiliary Force will receive pay of the rank, as for British service, and staff pay at the rate of Rs. 400 for Lieutenant Colonel, Rs. 200 for Major or Captain and Rs. 100 for Lieutenant or 2nd Lieutenant up to the maximum of 16 days in the case of Infantry and 20 days in other branches. Mounted officers and men, provided they complete the training required, will receive horse allowance at the rate of Rs. 30 per mensem, but reservists in order to obtain this allowance must complete the training laid down for the (A) reserve. Other ranks, when attending camp, will receive free rations as for British service or an allowance in lieu. Officers will receive on appointment an outfit allowance of Rs. 200. Other ranks will be given uniform clothing free. Officers will be appointed to the Auxiliary Force provisionally in the first instance in order to provide the requisite administrative staff for carrying on the business of the Unit. Substantive appointments will be made when each Unit is organised on the basis of numbers secured by enrolment. These will be selected on the recommendation of local military authority from officers of the Indian Defence Force. Officers who have relinquished temporary commissions in the Regular Army and officers of the present Indian Army Reserve of Officers or where suitable ex-officers are not forthcoming from other candidates. But in all cases military qualifications will constitute the primary claim to selection.

Bombay Rent Case.

BOMBAY, August 18.

An interesting case, revealing a significant defect in the Bombay Rent Restrictions Act, just been decided in the Court of small causes. In this case the plaintiff tenant sought to recover from the defendant (the landlord) an excess paid by him over the standard rent. The plaintiff's case was that he had paid at the rate of Rs. 800 per month for a godown, while the standard rent for it should be Rs. 522. The defendant landlord admitted the standard rent, but contended that the defendant, having sub-let the premises to another firm on Rs. 1,000, was not entitled to claim any excess. The Judge, in giving his decision, granting the refund of excess rent paid, remarked that there was nothing in the present Bombay Rent Restriction Act which would enable him to refuse the relief claimed by the plaintiff. There was a sort of irony in the use of the word *relief*, in the Act. The plaintiff had suffered no loss, and in natural justice was entitled to no relief. But for the rigidity of the Act, profiteering was inevitable. The Judge saw no reason why the owner of the premises, who had invested money in providing accommodation for the public, should not have the benefit of it, or why a tenant who had nothing at stake should be allowed to make such an enormous profit over his bargain with the landlord and yet to jump down on the landlord for a refund of the excess over the standard rent by him.

The *Pioneer* says:—Information received from Constantinople, which appears to have originated in Tiflis, indicates that Jamal Pasha has left Moscow for Tashkent en route to Kabul.

The Special Congress.

Reception Committee.

Mr. R. D. Mehta's Resignation.

(ASSOCIATED PRESS.)

CALCUTTA, August 19.

Mr. R. D. Mehta has written the following letter to the Chairman of the Reception Committee of the Indian National Congress:—In view of the resolution supporting non-co-operation adopted by the Bengal Provincial Committee at their last meeting I regret to have to request you to withdraw my name from the Reception Committee. I cannot be a party to a movement which I believe can do us no good but is fraught with evil to the best interest of the country. I am given to understand that there will also be a resolution moved in the Congress for the recall of Lord Chelmsford. I cannot associate myself with it for I have a high regard for the Viceroy who in association with Mr. Montagu has given us the reforms.

Development of Bombay.

An Interesting Lecture.

BOMBAY, August 18.

This evening under the presidency of Mr. U. A. Dabholkar, President, Bombay Municipal Corporation, the Hon'ble Mr. G. S. Curtis, Member, the Bombay Governor's Executive Council delivered an interesting and instructive address to a crowded audience on the development of Bombay. Starting with seven primary islands, he traced the history of the development of Bombay as it exists now with the help of lantern slides. The development in the sixteen was extremely interesting. He then described in detail the development schemes now in hand by various local bodies viz the Port Trust, Improvement Trust and the Municipality. He paid stress on the fact that the eastern avenue scheme of the Improvement Trust, so far from being a ghastly failure as was feared by its opponents five short years ago, had now turned out to be a brilliant success both financially and otherwise. He then described in detail the development schemes the Government had in hand, viz the development of a residential area by a reclamation to the south of the island and development of an industrial area to the north of the island. These schemes, he said, ought to be completed within ten years and the effect would be to make the following areas available to add to the amenities of the present Bombay, viz., 1200 acres to the south, over two thousand acres to the east, seven thousand acres to the north and over two thousand acres to the west. With this added residential area, he drew an alluring picture of the paradise that Bombay will be to the harassed Bombay tenant. In conclusion he drew the attention of the audience to the fact that the Municipality will shortly take over the functions of City Improvement Trust and in doing so they would become one of the richest corporations in the world. As usual, he said with their riches they would take on great responsibilities to which he hoped they would be fully alive. One of these responsibilities, he pointed out, was the prompt execution of the schemes which the present Improvement Trust have begun so efficiently and so auspiciously.

Child Sacrifice.

False Rumours at Midnapore.

MIDNAPORE, August 18.

A sensational case has cropped up here, revealing the effect of false rumours on the mind of the credulous masses. The ignorant people of Khargpur, including workmen in the railway work shops, had been of late much excited over a ridiculous and false rumour current here to the effect that the Government wanted a number of children for sacrifice, without which the buildings of the new Highlee District headquarters could not stand. How this rumour originated nobody knows. Ignorant people also believed that several men had been authorised by the District Magistrate to wander throughout the District kidnapping children. The rumour soon spread from mouth to mouth, and within a short time got such wide currency that it reached the ears of the authorities who, however, lost no time in taking steps to allay the feeling of credulous masses. The District Magistrate had been to Khargpur several times and both executive and railway authorities tried their best to remove superstitious belief from people. The District Magistrate also issued notices in vernaculars contradicting false rumours. While the feeling of people was in such excited state an ex-peon of the Midnapore Collectorate, Baikuntha Naih Dey went to Khargpur on the 2nd July last in the afternoon to take charge of child of a Mohammedan woman of the place whose husband had married a Christian girl. As soon as this was known an excited mob of some two thousand workmen of Khargpur workshop fell upon Baikuntha near the bungalow of Mr. M. H. Oldfield, Superintendent of work-shops. On receipt of this news Mr. A. C. Chakraverti, Superintendent, and Mr. W. T. Saman Inspector of Police, with a posse of armed constables went to the spot to rescue Baikuntha in a motor car. The excited mob pelted stones at the police officers and the men rushed towards the motor car, threatened to cut its tyres and hit Inspector Saman on the left side of his neck. Captain Robertson, Lieutenant Pouston and Private Orr and Crosford went to help the police but they too were pelted with bricksbats, one of which hit Private Orr badly on the left arm. The police however succeeded in rescuing Baikuntha who was sent up on charges of false personation and kidnapping. In this connection Kalidas, Abdul Mayid and three others were arrested and sent up for trial before the Deputy Magistrate of Midnapore on the charge of rioting and assault. The case was taken up by the Magistrate who after examining a number of witnesses adjourned it till the 23rd instant.

Fire having broken out on Board S.S. *Brookhaven* of Messrs Karnani Steam Ship Company, while on her way to Calcutta with salt from Aden, her engines became disabled, and she has been lying at Saugar Island for the last three days.

A case of defalcation has been noticed in the office of the Superintendent of Power and lighting in Bangalore city and it is alleged that money has been paid on bogus bills and forged receipts. The amount involved in these cases is not known though exaggerated reports are made about it. A clerk of the office has been taken into police custody and enquiries are being made.

News in Brief.

Sir Harcourt Butler's condition is much improved.

The P. and O. s. s. *Karmala*, which left Bombay on the 18th ultimo, arrived in London on Sunday the 15th instant.

The Scindia Steam Navigation Company's s. s. *Loyalty* will sail for Marseilles from Bombay on Monday, the 23rd instant at 3 P.M.

- During the year ending March last the Calcutta Corporation spent about 20,000 rupees in publishing advertisements in local papers.

The Calcutta Branch of the European Association has prepared a memorial to be sent to General Dyer, expressing confidence in him and gratitude for suppressing the rebellion in the Punjab.

The *Englishman* Frontier correspondent states:—As a delegation of the Khilafat Members of Peshawar has today started to Jellalabad to confer with General Nadir Khan for permission, being granted to the Indian Muhajirins who have burnt their houses to emigrate to Afghanistan. Permission has been granted by the British authorities to the delegation to cross the Frontier and come back at any time.

At the Allahabad High Court, Mr. Howard applied on behalf of Lieut. Reynolds, who is being tried before the Cantonment Magistrate of Agra, for criminal breach of trust, for the transfer of the case. In the affidavit filed on behalf of Lieut. Reynolds it was stated among other things, that though there was a European lock-up at Agra, Lieut. Reynolds was taken to the Central Jail and confined in a prisoner's cell. The Superintendent of Police, it was further alleged, had shown great interest in the case. The applicant made an application for being tried as a European British subject, but his application was rejected. The Cantonment Magistrate, it was further alleged, had made certain observations which, according to Lieut. Reynolds, were objectionable and amounted to prejudging of the case. His Lordship issued notice and stayed the proceedings in the meanwhile.

A Case of Seduction.

Warrant Issued.

CALCUTTA, August 18.

Before the Sub-Divisional Magistrate of Asansol an application was made on behalf of William Rowe, a driver of Bengal Nagpur Railway for process against Williams King his mother, Mrs. Clayton and sister Mrs. Bailey, alleging that on the 1st July the first accused seduced the petitioner's daughter aged about 19 named Ivour Howe and took her to Asansol and falsely personating himself as Frederic Arthur Fraser before the Methodist Minister Rev. L. H. Rupert married the girl at Methodist Church. Mrs. Clayton posed as the mother of the girl although her mother died eleven years ago and Mrs. Bailey witnessed the marriage. The first accused is alleged to have made false oath before the Minister who solemnised the marriage. The Magistrate after hearing the complaint issued warrants against the accused granting bail of Rs. 500 each. The first accused was arrested but the two women have disappeared.

ఇండియా సాంఘిక సేవ కమిటీ (సీసీ) వారు ఈ క్రింది విషయాలపై పరిశోధన చేయాలని కోరుతున్నారు.

లెంటింగ్ కమిటీ: ఆగస్టు 19: మదరాసు నుండి నువ్వు రిటర్న్ చేయాలి. మహమ్మదీయ సాంఘిక సేవ కమిటీ వారు కోరుతున్నారు.

బొంబాయి, ఆగస్టు 17: గత నెల 24-తేదీన బొంబాయి రైల్వేలో జరిగిన ఒక ఘటనపై, ముంబైలో స్థానిక అధికారులు ఈ నెల 18 తేదీ సోమవారంనాడు పరిశోధన చేశారు.

లెంటింగ్ కమిటీ: బొంబాయి నుండి లెంటింగ్ కమిటీ వారు కోరుతున్నారు. ఆగస్టు 19 నుండి బొంబాయికి వచ్చిన వారిలో 12 మందిని మదరాసు విశాఖకు తరలించాలని కోరుతున్నారు.

ఇండియా సాంఘిక సేవ కమిటీ (సీసీ) వారు ఈ క్రింది విషయాలపై పరిశోధన చేయాలని కోరుతున్నారు. ఇండియా సాంఘిక సేవ కమిటీ వారు కోరుతున్నారు.

లెంటింగ్ కమిటీ: ముంబైలో జరిగిన ఘటనపై, ముంబైలో స్థానిక అధికారులు ఈ నెల 18 తేదీ సోమవారంనాడు పరిశోధన చేశారు. ముంబైలో స్థానిక అధికారులు ఈ నెల 18 తేదీ సోమవారంనాడు పరిశోధన చేశారు.

మద్రాసు నుండి ముంబైకు మారుమూల, వివిధ ప్రాంతాల నుండి ముంబైకు వచ్చిన వారిలో 12 మందిని మదరాసు విశాఖకు తరలించాలని కోరుతున్నారు. ముంబైలో స్థానిక అధికారులు ఈ నెల 18 తేదీ సోమవారంనాడు పరిశోధన చేశారు. ముంబైలో స్థానిక అధికారులు ఈ నెల 18 తేదీ సోమవారంనాడు పరిశోధన చేశారు.

పత్రికాధిపతి.

ఆమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు వరమౌషధము

వెల స్వల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండున
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
పనమూలికలచే
చేయబడును.
సువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోన ముండదు.
ఒక సారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్క-ని డబ్బితో
వెల గం అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొరుకును.

ఆమృతాంజనము డి. పో,

6, కల్యాణ కట్ట పేజీ, మదరాసు.

109, ప్రేరీ రోడ్డు, బొంబాయి

విశ్రాంతి పుష్ప కళాపాఠశాల వారిచే ఈ పుస్తకమును తెలుగునాట ప్రచురించినది. ఈ పుస్తకమును చదివినవారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని ప్రాంతములలోని విద్యార్థులకు ఉపయోగపడును. ఈ పుస్తకమును చదివినవారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని ప్రాంతములలోని విద్యార్థులకు ఉపయోగపడును.

కామినియా అయిలు (రిజన్సు)

ఈ పుస్తకమును చదివినవారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని ప్రాంతములలోని విద్యార్థులకు ఉపయోగపడును. ఈ పుస్తకమును చదివినవారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని ప్రాంతములలోని విద్యార్థులకు ఉపయోగపడును.

ఈ పుస్తకమును చదివినవారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని ప్రాంతములలోని విద్యార్థులకు ఉపయోగపడును.

ఈ పుస్తకమును చదివినవారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని ప్రాంతములలోని విద్యార్థులకు ఉపయోగపడును.

LIVING ADS.

Are infinitely better than Assertions. Actina possesses legions. There is no big town in the whole of India wherein it hasn't got a number of Votaries. Big renowned gentlemen are its devotees. Read the following :-

K. L. Sundaram Iyer Esq., Pleader, Pollachy District Board Member, and Municipal Councillor Udampet, District Coimbatore, writes "I am purchaser of your Actina. I have found it most efficacious, for restoring the lost vision in the eye. With a view to popularise your Actina I have recommended it to others. I write this with the greatest pleasure that you may make use of this for the confidence of your future applicants. I am aged 52, and in April 19, I lost vision in both my eyes by granular growth and its attendant effects. Prompted by faith I got you Actina and.....I am completely relieved of my eye complaints and not only that, no spectacle is used by me now, although I have been using spectacles for a long time. I do not consider the price of Actina a sufficient recognition of its merits in proportion to the inestimable boon guaranteed by its application.....Actina saved my eyes."

And then Judge for yourself. Actina is a miracle for an Eye, Ear, Head and Throat troubles. It is a Curative, not a corrective. It dispenses with doctoring and drugging. It succeeds where specialists fail, and the price is only Rs. 25-8, packing and postage charges extra.

Write, if interested, to Actina Dealer in the East (A.P.), Bataia (India), for its.

Free Booklet.

(C)

G. W. M. REYNOLDS

NOVELS (BIG TYPE EDITION.)

Ellen Percy. 8 vols.	Rs. A.
Mary Price. 8 vols.	5 0
The Young Duchess. 4 vols.	3 0
Rosa Lambert. 4 vols.	3 0
Margaret. 4 vols.	3 0
Loves of the Harem. 4 vols.	3 0
Massacre of Glencoe. 4 vols.	3 0
Canonbury House. 3 vols.	2 4
Mysteries of old London. 3 vols.	2 4
Bronze Statue. 4 vols.	2 0
Pope Joan. 3 vols.	1 12
Faust: an excellent Romance. 2 vols.	1 8
Mary Stuart. 2 vols.	1 4
Soldier's wife. 2 vols.	1 4
Seamstress. 2 vols.	1 0
Robert Macaire. 2 vols.	1 0
Grace Darling. (complete) ...	0 12
Young Fisherman. (complete) ...	0 10
Mysteries of Paris by Eugene Sue. 2 vols.	1 0

and other novels.
POSTAGE FREE for those who buy for not less than five Rupees at a time, till 30-4-20.
Apply to:- THANALAKSHMI & Co.
Sowcarpet, (A) MADRAS.

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని ప్రాంతములలోని విద్యార్థులకు ఉపయోగపడును.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేఖరజీ,
(1706) 27, చిన్నబాగు, మదరాసు.

మలయ చందనము

గోపీయ అను గోపీయమునకు
బోయరము రాజగోపీయములలో నున్న
యోగిండుట వర్ణనము (బహుమతి);
గావుననే వర్ణనములేదు. పిమ్మట
చేయ నక్కలులేదు. ఎటువైపు, తెలుపు,
చతురు అను మాదు రంగుల గోప

బోగము ఎంత పువ్వుగా నుండినను మాడవలెను గుణము
కానించును. స్త్రీలకును వ్యాధికినూడ నిది ఫిరంగి వ్యాధి.
పొట్టిలలో నుండినది. చాల తెచ్చబడినది. దర్శి 2.4.4.
2. చందనము—మలయచందనమునకు అనుచున్నది. 2.7
దర్శికి నుండిన చందనము నీసా (నీసా) 1.8.2
నిరవసరము (మూలకాంక్ష నిరవసరము) నీసా 0.8.0
అభ్యుదయితికము (100 తాంబూల మూలకాంక్ష) 0.4.6
కాగరభండము (అక్షరీకి లేవ్యాము) దర్శి 2.0.0
గంధర్వసారము, రాయవరం, (గోదావరి)

అగ్రగణ్యములు

భయ వడ వద్దు.
ఈ పుస్తకమును చదివినవారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని ప్రాంతములలోని విద్యార్థులకు ఉపయోగపడును. ఈ పుస్తకమును చదివినవారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని ప్రాంతములలోని విద్యార్థులకు ఉపయోగపడును.

Telegrams: Rajvald Sri Bhandasaji Kavira
Rajvald 132, Harrison Road,
Calcutta. Calcutta.

పాశ్చాత్య వెంకటాచలపండితుల

అమూల్యమైన సిద్ధాంతమును
లోకమయహర
కస్తూరిమాత్ర లవలె

సర్వోత్తమ గుణములను కలిగిన
కల్యాణి లేదని భావించుగా వ్యాధివ్యాధులు
పిమ్మట అక్షరములైన యే వస్తువు లేరనేదు.
గావున అపుడు పుట్టిన శిశువు ముగ్ధముగా
పుట్టినవరకు ప్రతిఒక్కరూ సంపదము లేకు
నేమివచ్చును. ఈ మూలము 3 నుండి 7 వరకు
తాంబూలముతో గాని లేక వట్టి నోటితో
గాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు ఉత్తము
ఎడల మందము, అక్షరము, మలబద్ధము చక్రి
వ్యవహారము, వ్యవహారము, మలబద్ధము, శిశువు.

శిశువారము, వద్దు, వడివేయ, సరముల సున్ని బలహీనత, ఇత
జ్ఞా ఎంత, పేగు, కలరా, మున్నగు ఇంకా అనేక వ్యాధు
లను దర్శితము రానివ్వదు. అభ్యుదయితికము వేళ ఉపయోగించును.
ఈ పుస్తకమును చదివినవారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అన్ని ప్రాంతములలోని విద్యార్థులకు ఉపయోగపడును.
సూక్ష్మ, వ్యాధివ్యాధులు, ఉపయోగములు, విద్యార్థులు తెలుసు
స్త్రీలకును ఈ మూలమును నేపించి గుణమును పొగమును
వ్యాధు. 250 మూలములు గల నీసా 1-1 నెల రు. 0.4.0
2.5 నీసా మొదలు ఆరునీసావరకు పొట్టికి 0.4.0
2.5 నీసా 6 నీసావరకు తెచ్చింపిన పొట్టికి రు. 1.2.0
12 నీసాలు " " 2.18.0
25 నీసాలు " " 5.2.0
అన్ని దుకాణములందు దొరుకును.

శ్రీ శీతారావు వైద్యశాల
(301-594) మైసూరు.
తెలంగాణము: "తెలంగాణ" మైసూరు.